

NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

VII. legegintzaldia

Iruña, 2011ko martxoaren 28a

30. ZK.

A U R K I B I D E A

A SAILA:

Foru lege proiektuak:

- Foru Legea, Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bateginaren testua aldatzen duena. Osoko Bilkurak onetsia (2. or.).
- Foru Legea, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialari buruzko azaroaren 19ko 17/1998 Foru Legea aldatzekoa. Osoko Bilkurak onetsia (5. or.).

B SAILA:

Foru lege proposamenak:

- Hiltzeko prozesuan pertsonaren duintasunari dagozkion eskubideei eta bermeei buruzko Foru Legea. Osoko Bilkurak onetsia (7. or.).

E SAILA:

Jabeldurak, mozioak eta adierazpen politikoak:

- Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da museo-eremu txikiei finantziazio egokia eman diezaien. Osoko Bilkurak onetsia (17. or.).
- Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da ikastetxeetan diharduten zaintzaileen lanaren hezkuntza-alderdia kontuan hartu eta C mailan sar ditzan. Osoko Bilkurak onetsia (18. or.).
- Erabakia. Horren bidez, errefusatzan da osasun sisteman kopagoa ezartzea eta Nafarroako Gobernuari exijitzen zaio osasunaren arloko gastua presaz azter dezan. Osoko Bilkurak onetsia (18. or.).
- Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Iberdrolako akzioetan duen partaidetza sal dezan. Osoko Bilkurak onetsia (19. or.).

I SAILA:

Planak, komunikazioak eta programak:

- Nafarroako Klima Aldaketaren aurkako 2010-2020 Estrategia. Osoko Bilkuran erretiratu (20. or.).

A saila:
FORU LEGE PROIEKTUAK

Foru Legea, Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bateginaren testua aldatzen duena.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuak, 2011ko martxoaren 17an egindako Osoko Bilkuran, Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bateginaren testua aldatzen duen Foru Legea onetsi zuen.

Legebiltzarreko Erregelamenduko 145. artikuluan ezarritakoa betez, argitara dadin agindu da.

Iruñean, 2011ko martxoaren 18an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Foru Legea, Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bateginaren testua aldatzen duena

ZIOEN AZALPENA

1978ko Espainiako Konstituzioaren 122.1 artikulua haxe xedatzen du: "Botere judizialaren lege organikoak zehaztuko du epaitegiak eta auzitegiak nola osatu behar diren, nola jardun behar duten eta nola gobernatu behar diren; halaber zehaztuko du zer estatutu juridiko dagokien karrerako epaile eta magistratuei, kidego bakar bat osatuko baitute, eta Justizia Administrazioaren zerbitzuko enplegatuei".

Era berean, Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 60.1 artikulua xedatzen du, Justizia Administrazioari dagokionez, jurisdikzio militarra salbuetsiz, Nafarroari dagokiola Botere Judizialari buruzko eta Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiari buruzko Lege Organikoek Estatuko Gobernuari onartzen edo esleitzen dizkieten ahalmen guztiak erabilitea.

Bestalde, Botere Judizialaren Lege Organikoak 471.1 artikuluan xedatzen duenez, Justizia Ministerioari dagozkio, edota eskumenak bereganatuak dituzten autonomia erkidegoei, aurreko artikulua

aipaturiko Justizia Administrazioaren zerbitzuan ari diren langile guztien gaineko eskumenak (besteak beste, aipatzen ditu Auzitegi Medikuen Kidegoa, Kudeaketa Prozesal eta Administrazioarako Kidegoa, Izapidetze Prozesal eta Administrazioarako Kidegoa eta Sorospen Judizialerako Kidegoa), lege horretan ezarritako moduan, haien estatutuari eta araubide juridikoari buruzko gai guztietan; besteak beste, langileak hautatzea, hasierako eta etengabeko prestakuntza, destinoak esleitzea, maila-igoerak, egoera administrazioak, lanaldia, lan-ordutegia eta diziplina-araubidea.

Era berean, kontuan izan behar da abenduaren 23ko 19/2003 Lege Organikoak, Botere Judizialaren uztailaren 1eko 6/1985 Lege Organikoa aldatu zuenak, zera ezarri zuela zortzigarren xedapen gehigarrian: "lege organiko honek Justiziarako Administrazioaren zerbitzuko kidegoetako karrerako funtzionarioei buruz dituen xedapenak Nafarroako Foru Komunitatean aplikatuko dira, hain zuzen ere Konstituzioko 122. artikuluan eta lehenengo xedapen gehigarrian eta Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoan ezarritakoari jarraikiz". Horrela, beraz, lege organikoaren egileak Nafarroaren berezitasuna aitortu nahi izan zuen berretsiz eta bermatuz Nafarroako Foru Komunitateak bere eskumen historikoak balia ahal izanzen zituela.

Horregatik, eta erabat errespetatuz Justizia Administrazioaren zerbitzura Nafarroan ari diren funtzionario kidegoen espezifikotasuna, hain zuzen Foru Administrazioaren menpekoak izanda ere Justizia Administrazioari zerbitzu ematen diotenena, egoki da foru lege hau onestea langile horien kudeaketa hobetzeko eta Nafarroako Foru Komunitatearen eskumenen erabilera hobetzeko, erabat errespetatuz Botere Judizialaren Lege Organikoan xedatutakoa langile horien araubide juridikoari dagokionez.

Artikulu bakarra. Abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuaren bidez onetsitako Nafarroako Administrazio Publikoen Zerbitzuko Langileen Estatutuaren testuategina aldatzea.

Nafarroako Administrazio Publikoen Zerbitzuko Langileen Estatutuaren testuategina aldatu eta honelaxe gedituko da:

Bat. 2. artikuluari 2. idatz-zati berri bat gehitu zaio, testu honekin:

“3. Nafarroako Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileak Botere Judizialari buruzko Lege Organikoaren eta Estatutu honen aplikagarriak zaizkion xedapenen mende egonen dira.”

Bi. 82. artikulua 1. idatz-zatiaren azkeneko errolda aldatu eta honela gedituko da idatzita:

“Aurrekoa gorabehera, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan hiru langile batzorde hautatuko dira: bat, unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioentzat; beste bat, Justiziako Administrazioaren zerbitzuko langileentzat; eta beste bat, Administrazioaren zerbitzuko gainerako funtzionarioentzat.”

Hiru. e) letra erantsiko zaio 83.3 artikuluari. Hauxe adieraziko du:

“e) Nafarroako Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileak.”

Lau. VI. titulua gehituko da. Hauxe esanen du:

“VI. TITULUA

Nafarroako Justizia

Administrazioaren zerbitzuko langileak

109. artikulua.

1. Nafarroako Justizia Administrazioaren zerbitzuko Auzitegiko Medikuen Kidegoko eta Prozesu eta Administrazio Kudeaketako, Prozesu eta Administrazio Izapidetzako eta Laguntza Judizialeko kidego eta eskaletako langileei Botere Judizialari buruzko uztailaren 1eko 6/1985 Lege Organikoa eta foru lege honetako xedapenak aplikatuko zaizkie.

110. artikulua.

Nafarroako Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileak justizia arloan eskumenak dituen Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio Departamentuaren mende egonen dira organikoki, eta langileak zein bulego edo zerbitzuri atxikita dauden, hartako zuzendari edo buruaren mende, funtzionalki.

111. artikulua.

Botere Judizialari buruzko uztailaren 1eko 6/1985 Lege Organikoak eta hura garatzeko xeda-

penek arautuko dute Nafarroako Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileen jardura profesionalaren antolamendua.

112. artikulua.

1. Nafarroako Justizia Administrazioaren zerbitzuko lan publikoaren eskaintza Nafarroako Gobernuak onetsiko du hasiera batean, eta Justizia Ministerioari igorriko zaio, hark behin betikoz onets dezan.

2. Justizia Ministerioak egingen du karrerako funtzionarioen izendapena, justizia arloko esleimena esleitu duen Foru Komunitateko Administrazio departamentuak proposatuta.

113. artikulua.

1. Mugikortasun nazionalari kalterik egin gabe, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak bere funtzionarioak mugitzeko prozesuak deitzen ahalko ditu, Nafarroako Justizia Administrazioko bulego eta zerbitzuei atxikitako lanpostuak betetzeko.

2. Mugikortasun prozesu horiek garatzean, esparru nazionalako prozesuekiko koordinazioa bermatuko da, destinoak esleitzeko.

3. Langileak nahitaez birbanatu, berrantolatu eta birkokatzeko prozesuetan, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak lurraldeka multzokatzen ahalko ditu lanpostuak, zerbitzuko premietara ahalik eta hobekien egokitzeak.

4. Nafarroako Justizia Administrazioko funtzionarioek Nafarroako Foru Komunitatean Justizia Administrazioetik kanpoko lanpostuak eskuratzen ahalko dituzte, estatutu honen II. tituluko IV. eta VII. kapituluetan ezarritakoarekin bat. Lanpostu horietan dauden bitartean, horien araubide berekizari lotuko zaizkie, eta estatutu honetan araututakoa izanen da jatorrizko lanpostuaren administrazio-egoera.

114. artikulua.

1. Estatutu honetan ezarritako ordainsari osagarri gain, Nafarroako Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileek osagarri bat eskuratzen ahalko dute, beren eginkizunetan jarritako dedikazio bereziaren, errendimendu apartekoaren eta beste organo judizial batzuei emandako laguntzaren ordain gisa, arloan eskumena duen departamentuko kontseilari titularrak ezarritako helburuak beteazari loturik.

2. Osagarri horren zenbatekoak ezin izanen du kasuan kasuko mailaren hasierako soldataren 100eko 20 gainditu.

3. Osagarri horren esleipena aldi baterako izanen da, kasu bakoitzean aldez aurretik ezartzen diren helburuak eta plangintza kontuan hartuta. Hori dela eta, kontzeptu horrengatik aldi baterako jasotzen diren zenbatekoek ez dute eskubide lorturik sortuko eta ez dute hurrengo aldietako egoeran eraginik izanen.

115. artikulua.

Nafarroako Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileen lan egutegia eta lanaldia Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren zerbitzuko gainerako langileenetara egokituko dira, Justiziako zerbitzu publikoa emateko egin beharreko ezinbesteko aldaketak eginda.

116. artikulua.

1. Nafarroako bulego eta zerbitzu judizialeko guardia zerbitzua berariazko araudian zehaztutako baldintzetan egiten da.

2. Guardia zerbitzuari dagokion ordainsaria Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio organo eskudunek finkatuko dute.

117. artikulua.

Nafarroako Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioek Mutualitate Orokor Judizialak osatutako gizarte aurreikuspeneko araubidean jarraituko dute.

118. artikulua.

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak administrazio araubidean kontratatzen ahalko ditu aldi baterako langileak, Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileen premia behar bezala justifikatuei erantzuteko, baldin eta horiei aurre egiteko langile finko aski ez dagoela egiaztatzen bada, estatutu honetako I. tituluko I. kapituluan ezarritakoarekin bat.”

Xedapen gehigarri bakarra. Mailak eta ordainsari osagarriak.

1. Nafarroako Gobernuak, kasuko foru dekretuaren bidez, langile horiei esleituko dizkie dagozkien ordainsari osagarriak, foru lege honek indarra hartzen duenetik aurrera.

2. Nafarroako Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileek konpentsazio pertsonal eta iraganorra jasoko dute, dagoen diferentziaren arabera, baldin eta aurreko araubideari jarraikiz urtean guztira jasotzen zituzten ordainsariak foru lege hau aplikatzearen ondorioz dagozkienak gainditzen badituzte. Konpentsazio hori haien ordainsarietan gertatzen den edozein gehitzeren bidez xurgatuko da; horien artean espresuki sartuko dira haien ordainsari pertsonalei lotutakoak eta oro har onesten diren ordainsari gaurkotzeak.

Lehen xedapen iragankorra. Guardia zerbitzuagatiko ordainsaria.

Guardia zerbitzuagatiko ordainsaria 116. artikuluan adierazi bezala arautzen ez den bitartean, Estatuko araudiari lotuko zaio.

Bigarren xedapen iragankorra. Bitarteko funtzionarioak.

1. Foru lege honen aplikazio esparruko langileek, legeak indarra hartzean Nafarroako Justizia Administrazioan bitarteko funtzionario gisa lanean ari badira, “iraungitzeko” izaerari eutsiko diote, izendatu zituzteneko data arte edo, bestela, egungo izendapena eragin zuen beharrak dirauen arte.

2. Bitarteko funtzionario izaera mantentzen duten bitartean, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan administrazio araubidean aldi baterako kontratatutako langileentzat legez eta erregelamenduz finkatutako ordainsariak eta gainerako lan baldintzak aplikatuko zaizkie, foru lege honen xedapen gehigarri bakarreko 2. idatz-zatian aipatutako konpentsazio pertsonal eta iragankorra barne (jasotzen zituzten ordainsariak foru lege hau aplikatzearen ondorioz dagozkienak gainditzen dituztenen kasuan).

Azken xedapena. Indarra hartzea.

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra. Dena dela, Justiziako zerbitzu publikoaren behar bezalako funtzionamendua ziurtatze aldera, aldi baterako mantenduko dira ezarritako lanaldia, ordutegiak, oporrak eta baimenak, legeak indarra hartzen duen urte naturala amaitu arte.

Foru Legea, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialari buruzko azaroaren 19ko 17/1998 Foru Legea aldatzekoa.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuak, 2011ko martxoaren 17an egindako Osoko Bilkuran, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialari buruzko azaroaren 19ko 17/1998 Foru Legea aldatzeko Foru Legea onetsi zuen.

Legebiltzarreko Erregelamenduko 145. artikuluan ezarritakoa betez, argitara dadin agindu da.

Iruñean, 2011ko martxoaren 18an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Foru Legea, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialari buruzko azaroaren 19ko 17/1998 Foru Legea aldatzekoa

ZIOEN AZALPENA

Inbertsioa sustatu eta enplegua sortzeko zerga, lan eta liberalizazio arloetako jarduketei buruzko abenduaren 3ko 13/2010 Errege Dekretu-Legeak kendu egin du ganberaren baliabide iraunkorra. Baliabide hori nahitaez eskatzen zitzairen enpresa guztiei, eta merkataritza eta industria ganbera ofizial guztiak finantzatzeko balio izan du. Hori deusetan galarazi gabe, arau horren lehenengo xedapen iragankorrak aldi baterako araubide berariazkoa ezarri du araubide komuneko merkataritza eta industria ganbera ofizialak egoera berriari egokitu ahal izateko, bakoitzak bere finantzabi-deak eguneratu eta aldatuz.

Aldi baterako araubide horrekin eta ganberak ezarrita duten likidazio prozedurarekin bat, 2009. urtean sorrarazi diren sozietateen gaineko zergaren eta pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota edo oinarriei dagokien zenbatekoa izanen da araubide komuneko ganberak 2011. urtean eskatuko duten ganberaren baliabidea. Jarduera ekonomikoen gaineko zergaren kuotei dagokien ganberaren baliabideaz den bezainbatean, 2011. urtean, araubide komuneko ganbera horiek likidatu, likidatu egingen dute 2010. urtean sorrarazi den zerga horri dagokion ganberaren baliabidea, baina bakar-bakarrik sozietateen gaineko zergari lotutako entitatearen negozio bolumena aurreko ekitaldian hamar milioi eurokoa edo handiago izan baldin bada. 2012. urtean, araubide komuneko ganberak 2010. urtean sorrarazi den sozietateen gaineko zergari dagokion ganberaren

baliabidea besterik ez dute eskatuko, baina bakar-bakarrik sozietateen gaineko zergari lotutako entitatearen negozio bolumena aurreko ekitaldian hamar milioi eurokoa edo handiago denean.

Ganberaren baliabidea tributu bat dela kontuan hartuta, eta horrenbestez, Nafarroako Foru Erauzte Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoan eta Estatuarekin sinatutako Hitzarmen Ekonomikoan ezarritakoari jarraikiz, Nafarroako Foru Komunitateak horren gaineko eskumen eskusiboa duela, azpimarratu beharra dago Nafarroan ez dela aplikatzen araubide komunean ezarritako aldi baterako araubidea.

Bestalde, ganberaren baliabide iraunkorra likidatzeko prozedura beste modu batean betearazten denez, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialak, araubide komuneko ganberekin alderatuz, urtebeteko aldearekin jasotzen du baliabide hori, eta hori gertatu da baliabideak indarra hartu zuenetik. Gauzak horrela, 2010. urtean, araubide komuneko ganberak 2008. urtean sorrarazi ziren sozietateen gaineko zergari eta pertsona fisikoen errentaren gaineko zergari dagokien ganberaren baliabidea eskatu badute ere, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialak 2009. urtean sorrarazitako zerga horiei dagokien baliabidea bildu du.

2011. urtetik aurrera baliabidearen subjektu pasiboaren kontzeptua aldatuko denez eta ganbera guztien finantza egoera parekatuko denez, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofiziala bidegabeki baztertuta izan ez dadin, beharrezkoa da Nafarroan aldi baterako araubide berezi bat ezartzea, zertarako eta, araubide komuneko ganberentzat lehen adierazitakoaren ildotik, 2011. urtean eskatu ahal izateko 2010. urtean sorrarazi ziren sozietateen gaineko zergaren eta pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota edo oinarriei dagokien ganberaren baliabidea, baita 2011. urtean sorrarazten den jarduera ekonomikoen gaineko zergaren kuotei dagokien ganberaren baliabidea ere. Hori hala izanik ere, azkeneko kasu horretan baliabidea eskatuko da, bakar-bakarrik, jarduera ekonomikoen gaineko zergari lotutako entitatearen negozio bolumena aurreko ekitaldian hamar milioi eurokoa edo handiago baldin bada. Azkenik, 2012. urtean, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialak, araubide komuneko ganberekin bat, eta lehen aipatutako denbora-aldea konpontzeko asmoz, 2011. urtean

sorrarazten den sozietateen gaineko zergaren oinarriari dagokien ganberaren baliabidea eskatzen ahalko du, baina bakar-bakarrik zerga horri lotutako entitatearen negozio bolumena aurreko ekitaldian hamar milioi eurokoa edo handiagoa baldin bada.

Foru lege honen testuak Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialari buruzko azaroaren 19ko 17/1998 Foru Legea aldatzen du, xedapen iragankor bat eransten baitio, lehen aipatutako irizpideetara egokitu ahal izateko.

Nafarroako Parlamentuaren Erregelamendua-ren 157. artikulua babesean, foru lege honen izaera kontuan harturik, Parlamentuko Osoko Bilkuraren aurrean irakurketa bakarreko prozedura bidez tramitatu da.

Artikulu bakarra. Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialari buruzko azaroaren 19ko 17/1998 Foru Legearen aldaketa.

Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialari buruzko azaroaren 19ko 17/1998 Foru Legea honela aldatuko da:

Bat. Honela idatzita agertuko da 8. artikulua:

“8 artikulua. Hautesleak.

Hauxek dira Merkataritza eta Industria Ganberaren hautesleak: Ganberaren baliabide iraunkorraren subjektu pasiboaren izaera dutenen artean aldez aurretik hautesleak izateko borondatea adierazten duten pertsona fisiko edo juridikoak, foru lege honetako laugarren xedapen iragankorrekirekin bat.”

Bi. Laugarren xedapen iragankor berri bat gehitzen da, testu hau duena:

“Laugarren xedapen iragankorra. 2011. eta 2012. urteetan Ganberaren baliabide iraunkorra eskatzea.

1. 2011. urtean Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialak foru lege honetan ezarritako ganberaren baliabide iraunkorra eskatuko du, hain zuzen, 2010. urtean sorrarazi ziren sozietateen gaineko zergaren eta pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuotei edo oinarriari dagokiena.

2. 2011. urtean Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialak urte horretan berean sorrarazitako jarduera ekonomikoen gaineko zergaren kuotei dagokien ganberaren baliabide iraunkorra eskatu ahal izateko, baliabide horren subjektu pasibotzat hartuko dira 2011. urtean sorrarazitako jarduera ekonomikoen zergan edo lizentzia fiskalean subjektu pasibo izan direnak.

3. 2012. urtean Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganbera Ofizialak 2011. urtean sorrarazten den sozietateen gaineko zergaren oinarriari dagokien ganberaren baliabide iraunkorra eskatzearen ondorioetarako, baliabide horren subjektu pasibotzat hartuko dira zerga horri lotutako entitateak, baina bakar-bakarrik sorrarazpen horren aurre-aurreko ekitaldian haien negozio bolumena hamar milioi eurokoa edo handiagoa baldin bada.”

Azken xedapenetan lehena. Barne Araubideari buruzko Erregelamendua egokitzea.

Foru lege honek indarra hartu eta bederatzir hilabeteko epean, Merkataritza eta Industria Ganberak foru lege honetan xedatutakora egokituko du gaur egungo Barne Araubideari buruzko Erregelamendua. Erregelamendu hau Nafarroako Gobernuak onetsi beharko du.

Azken xedapenetan bigarrena. Indarra hartzea.

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra.

B saila:
FORU LEGE PROPOSAMENAK

Hiltzeko prozesuan pertsonaren duintasunari dagozkion eskubideei eta bermeei buruzko Foru Legea.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuak, 2011ko martxoaren 17an egindako Osoko Bilkuran, hiltzeko prozesuan pertsonaren duintasunari dagozkion eskubideei eta bermeei buruzko Foru Legea onetsi zuen.

Legebiltzarreko Erregelamenduko 145. artikuluan ezarritakoa betez, argitara dadin agindu da.

Iruñean, 2011ko martxoaren 18an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Hiltzeko prozesuan pertsonaren duintasunari dagozkion eskubideei eta bermeei buruzko Foru Legea

ZIOEN AZALPENEA

Azken hamarkadetan, izugarritzko aldaketak izan dira gizartean, eta, hori dela-eta, bizi itxaropena handitzeaz gain, populazioa zahartu egin da. Horrek gaixotasun kronikoak eta itzulezinak areagotzea ekarri du, eta, medikuntzan nahiz hari lotutako beste zientzia batzuetan izandako aurrerabideen ondorioz, galdera eta erronka berriak sortzen dira hiltzeko prozesuen inguruan, bizi-funtzioak orain arte pentsaezinak ziren mugetaraino luzatzea ahalbidetzen baitute.

Osasun-laguntza erabat teknifikatuko testu-guru honetan, gero eta prozesu gehiagoren ezaugarri dira bizi-pronostiko laburra, gaixotasunaren sendaezintasuna, sufrimendu pertsonal, fisiko edo moral eta familiar handia; halatan, gizarte demokratiko batean, pertsonaren askatasuna, erlijio-sinesmenak eta borondatearen autonomia errespetatu beharra dago gaixotasunak dirauen bitartean eta, bete-betean, hiltzeko prozesuan.

Hortik heldu da duintasunez hiltzeko nahia ziurtatuko duten bermeak eta askatasunak legez arautzeko beharra, horrek berekin dakarren guztiarekin. Sufrimendu fisiko, psikiko edo espiritual txikienarekin hiltzea. Maite diren pertsonen ondoan

hiltzea. Ongi informatuta hiltzea, hala nahi baldin bada, eta ez esperantza irreal baten gezur errukior faltsu batean. Jaso nahi ez diren tratamenduei uko egin ahal izanez hiltzea. Bizi-testamentu batean alde aurretik adierazitako barru-barruko desiren arabera hiltzea. Intimitate pertsonal eta familiarrean hiltzea. Alegia, baliagarriak ez diren eta amaiera alferrik luzatu besterik egiten ez duten tratamenduak –asmo oneko profesionalek, sendatzen ez duten terapietan tematuek, emanak– jaso gabe hiltzea.

Ongi zainduta hiltzea, garaiz hiltzea, nahi izanez gero lo hiltzea. Bakean hiltzea. “Era naturalean” hiltzea, luzamendu artifizialekin gabe, garaia helitzen denean.

Sufrimendua giza izaeraren parte da. Gaixoen bizitzaren amaierako sufrimenduak mina funtsezko osagarri du, nahiz eta ez den hori osagarri bakarra. Badira aldagai psikosozial batzuk sufrimenduaren esperientzia baldintzatzen dutenak. Interbentzio egokiak eginda, gutxitu egin daiteke sufrimenduaren intentsitatea, iraupena eta maiztasuna. Baina gaixoak eta bere familiak, gaixotasunean, nahitaez sufritzen dute. Eta heriotza, bizitzaren amaiera, prozesu gogorra da berez. Horregatik, foru lege honek helburutzat hartzen du, besteak beste, sufrimendua arintzea eskura dauden baliabide guztiekin. Legegilearen iritziz, ezin dugu sufrimenduaren ukatze erabatekoaren lagungarri izan, arriskua baitago nolabait uste izateko kontrola erabatekoa izan daitekeela, eta arrisku horri aurrea hartu behar zaio. Izan ere, ekidin behar da gaixoei, beren ahaideei, profesionalei eta gizarte osoari uste izatea sufrimendua, berez, erabat saihestu daitekeela.

Ordenamendu juridikoak heriotza duinaren ideala zehaztu eta babestu behar du. Giza eskubideak eta gizakien duintasuna biologiaren eta medikuntzaren aplikazioetatik babesteari buruzko Europako Kontseiluaren Itunak –Giza Eskubideei

eta Biomedikuntzari buruzko Ituna, 1997ko apirilaren 4an Oviedon sinatua— 5. artikuluan ezartzen duenez, osasun arloko interbentzio bat egin ahal izateko, ezinbestekoa izanen da ukitutakoak alde aurretik baimena libreki eta zalantzarik gabe ematea. Unescoren Konferentzia Nagusiak 2005eko urriaren 19an onetsitako Bioetikari eta Giza Eskubideei buruzko Adierazpen Unibertsaleko 5. artikulua ezartzen duenez, berriz, pertsonaren autonomia errespetatuko da, erabakiak hartzeko ahalmenari dagokionez.

Heriotza duinaren idealari buruz adostasuna duen funtsezko beste edukietako bat da gaixoei eskubidea dutela kalitatezko zainketa aringarri integralak jasotzeko. Hala ezarri zuen Europako Kontseiluaren Parlamentu-biltzarraren 1418/1999 Gomendioak, “Gaixo terminalen eta hil-hurren daudenen giza eskubideen eta duintasunaren babesari buruzkoak”. Organo horren beraren Zainketa aringarriak antolatzeari buruzko 24/2003 Gomendioak, berriz, zainketa aringarriari buruzko esparru koherente bat ezartzeko lege-neurriak hartzeko gomendatzen du. Helburua da jada ezarrita dagoen ideia oinarritzko eskubidearen mailara eramatea.

Aitzitik, ez dago adostasun ez etikorik ez juridikorik sufritzen duen gaixoak bizitza amaiazte aldera hirugarren pertsonen laguntza eskatzeari dagokionez. Egoera hori “eutanasia” terminoarekin dago lotuta. Etimologiari erreparatuta, “heriotza ona” esan nahi du, baina delitu gisa dago tipifikatuta Zigor Kodean.

Foru lege honek tratamenduari uko egitea, biziari eusteko neurriak mugatzea eta sedazio aringarria arautzen ditu. Horiek, ordea, ez dira eutanasia-ekintza gisa kalifikatu behar, ez dutelako heriotza berariaz bilatzen, ezpada sufrimendua arintzea edo ekiditea, gaixoaren autonomia errespetatzea eta bizitzaren amaierako prozesua leuntzea.

Hitz hori, hala ere, esanahi ugariz eta gehigarri emozionalez zamatu da; era horretan, zehaztugabea bihurtu da, eta foru lege honetan definizio zehatza behar du. Horrela, eutanasia hitzaren esanahia mugatu nahian, gaur egun joera gero eta handiagoa dago eutanasiatza honako hauek bakarrik hartzeko: a) gaixoen heriotza modu zuzenean eta nahita eragitea, kausa-ondorio erlazio bakar eta arartegabeko baten bidez; b) gaixoak espresuki eskatuta eragitea heriotza, gaixoak eskaera hori denboran zehar behin eta berriz egin badu eta, gaitasuna izan duen garaian, informatuta egin badu eskaera hori; c) sendaezina den gaitasun baten ondoriozko sufrimendu-egoera batean eragiten den heriotza, gaixoak egoera hori

onartezina dela jotzen badu eta sufrimendua arintzeko modurik izan ez denean, zainketa aringarriaren bidez, esate baterako; eta d) profesional sanitarioek eragindako heriotzak, profesionalok gaixoak ezagutzen dituztenean eta haiekin harreman kliniko esanguratsua dutenean eragindakoak hain zuzen. Foru lege honek ez du eutanasiaren araubiderik jasotzen.

Funtsezko beste eduki bat da aurretiazko borondateen adierazpen-agiria edo bizi-testamentua egiteko eskubidea, zeinetan jasota utziko baita zer tratamendu jaso nahi den baldin eta nork bere erabakiak hartzeko modurik ez badu.

Hori izanen litzateke pertsonaren borondatearen autonomia printzipioaren ikuspuntutik erabakitzeko bi tresnetarik bat, legez araututa. Bestea informazio klinikoari, baimen informatuari eta erabakiak hartzeari buruzko eskubidea da. Aurretiazko borondateen adierazpen-agiria, izatez, horren zuzenketa bat baizik ez da.

Aurretiazko borondateen adierazpen-agiria betetzerakoan herritarren irisgarritasuna areagotzea eta osasun arloko profesionalena hobetzea aurreikusten da.

Bizi-testamentuak ordezkari bat izendatzera mugatu ohi dira, inolako jarraibiderik edo egoera klinikorik ezarri gabe; hori dela eta, foru lege honen bidez bizi-testamentuen egitekoa osatu nahi izan da, bai eta ordezkari horrek, unea iritsiz gero, eta ezgaitasun kasuetan bakarrik, kontuan izan ahal dituen interpretazio-irizpideak ere, halako moduz non beti jardunen duen ordezkariaren pertsonaren onurarik handiena bilatu nahian eta haren duintasun pertsonalarekiko errespeturik handienarekin.

Hiltzeko prozesuko duintasun osoa egiaz ziurtatze aldera, foru lege honek, ataka horretan pertsonen dagozkien eskubideak ezarri eta garatzeaz gain, pertsonak hiltzeko prozesuan artatzen dituzten osasun arloko langileen betebeharrak ezartzen ditu, eta zenbait betebeharrak ezartzen dizkie erakunde publiko nahiz pribatuei, pertsonen eskubideak ziurtatzea helburu; hartara, historia klinikoan jasota ageriko dira prozesu terminalari buruzko informazioa eta gaixoaren lehentasunak erabakiak hartzerakoan.

Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoko 48. eta 53. artikuluek arautzen dute Nafarroako Foru Komunitatearen arlo horretako legegintza-ekimena.

Halatan, osasunaren babeserako eskubidea 1978ko Konstituzioko 43. artikuluan dago jasota. Konstituzio-eskubide hori, berriz, Osasunari

buruzko apirilaren 25eko 14/1986 Lege Orokorrak garatu zuen.

Estatuko legedian ez ezik, osasunari buruzko foru legeetan ere jasota daude foru lege honek arautu nahi dituen osasun arloko eskubideak. Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonak dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzko azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legeko 3. artikuluan jasota ageri dira, herritarren eskubideen artean, herritarren nortasuna, giza duintasuna eta intimitatea inongo diskriminaziorik gabe errespetatua izatearekin zerikusia dutenak.

Foru lege honek bizitzaren amaierako prozesuan dauden pertsonen eskubideak arautu eta garatu nahi ditu, azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legearen espirituan eta araudian sakonduta, bereziki horren 54. artikuluari dagokionez.

Badago oinarrizko adostasun etiko eta juridikoa heriotza onaren idealaren eduki eta eskubideetako batzuen gainean: zainketa aringarri integralak eta kalitatezkoak jasotzeko eskubidea, biziari eusteko neurriak ez hastekoa edo kentzekoa baldin eta bizitza biologiko hutsari artifizialki eusteko baizik ez badute balio, eta pertsonaren autonomia errespetatzeko hiltzeko prozesuan. Foru lege honek, hartara, eskubide horiek ziurtatzeko oinarrizko tresnak zehaztu nahi ditu, eta, horretarako baliatzen ditu informazio klinikoa, baimen informatua, erabaki-hartzea (pertsona gai denean) eta aurretiazko borondateen adierazpen-agiria (pertsona gai ez denean). Lege honetako artikuluek hori guztia jorratzen dute.

Horrenbestez, foru lege honek harreman klinikoaren erdigunean jartzen du pertsona, pertsona baita eskubideen titularra eta bere prozesua gidatu behar duena, laguntza-langileekin batera hausnartuta. Profesionalek ezin dute informazioa baliatu eta ez dute informazioa baliatu behar pertsona alde batera utzita, ez eta hura kontuan hartu gabe erabakiak hartu ere.

Ondoko artikuluen bidez orobat jaso nahi dira profesionalen eginbeharrak eskubide horiek baliagarri bihurtze aldera, besteak beste informazioa eta dokumentazio klinikoa emateko beharra eta nork bere borondatez libreki hartutako erabakieiko errespetua.

Hori guztia, finean, pertsonen erabaki-autodeterminaziorako eta informazio-autodeterminaziorako eskubideak ezartzeko harreman klinikoaren esparruan.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua. Xedea

Foru lege honen xedea da honakoak arautzea: pertsonaren eskubideen erabilera hiltzeko prozesuan, gaixo horiek artatzen dituzten osasun arloko langileen betebeharrak, eta prozesu horri dagokionez erakunde sanitarioek eta soziosanitarioek eman beharreko bermeak.

2. artikulua. Helburuak.

Hona foru lege honen helburuak:

a) Pertsonaren duintasuna zaintzea hiltzeko prozesuan.

b) Pertsonaren autonomia eta haren borondatearekiko errespetua ziurtatzea hiltzeko prozesuan, aurretiazko borondateen adierazpen-agirian alde aurretik adierazitakoarekikoa barne, betiere gaixoaren autonomia arautzen duen azaroaren 14ko 41/2002 Legean ezarritako muga barruan.

c) Arautzea pertsonak hiltzeko prozesuan dituen eskubideak, gaixo horiek artatzen dituzten osasun arloko langileen betebeharrak eta prozesu horri dagokionez erakunde sanitarioek eta soziosanitarioek gaixoei zein profesionalei eman beharreko bermeak.

3. artikulua. Norainokoa eta aplikazio eremua.

Foru lege hau Nafarroako Foru Komunitatean aplikatuko zaie hiltzeko prozesuan dauden pertsona guztiei edo prozesu horrekin lotutako erabakiak hartzen dituztenei, bai eta horien laguntza sanitarioan nahiz soziosanitarioan inplikaturako langileei eta Foru Komunitatean zerbitzu ematen duten zentro publiko nahiz pribatu guztiei ere, zentrook zerbitzua zuzenean nahiz etxean eman.

4. artikulua. Oinarrizko printzipioak.

Hona foru lege honen oinarrizko printzipioak:

a) Hiltzeko prozesuan pertsonaren duintasun osoarekiko errespetua ziurtatzea.

b) Pertsonaren askatasunaren, autonomiaren eta borondatearen sustapena, haren desirekin, lehenetsunekin edo balioekin bat, bai eta haren intimitatea eta konfidentzialtasuna gordetzea ere.

c) Tratamendu bat pertsonaren borondatez ukatzeak edo eteteak laguntza soziosanitario integrala eta hiltzeko prozesuan pertsonak duintasun osoa izateko duen eskubidea kaltetuko ez diren bermea.

d) Pertsona guztiek zainketa aringarri integralak eta hiltzeko prozesuan minaren eta bestelako

sintoma batzuei aurre egiteko tratamendu egokia jasotzeko eskubidearen bermea.

e) Egiatzko berdintasuna eta diskriminazio eza hiltzeko prozesuan gizarte nahiz osasun arloko zerbitzuak jasotzerakoan.

5. artikulua. Definizioak.

Foru lege honen ondorioetarako, horrela ulertuko dira hurrengoak:

a) Bizi kalitatea: bizi-baldintza objektiboekiko norbanakoaren gogobetetasuna, norberaren balioak eta sinesmenak oinarri.

b) Baimen informatua: Gaixoaren autonomia eta informazio nahiz agiri klinikoen alorreko eskubide eta betebeharrak arautzen dituen azaroaren 14ko 41/2002 Legeko 3. artikuluan ezarritakoarekin bat, "gaixo baten adostasun libre, borondatezko eta kontzientea, informazio egokia jaso eta ulertu ondotik bere ahalmenak osotara baliatuta adierazia, bere osasunari eragiten dion jarduketa bat egin dadin".

c) Zainketa aringarriak: osasun arloko interbentzioen multzo koordinatua, gaixoen eta haien ahai-deen bizi kalitatea hobetzera zuzendua, ikuspuntu integral batetik; horien bidez, gaixotasun edo egoera terminal baten ondoriozko arazoei aurre egiten zaie, prebentzioaren eta oinazearen arintzearen bidez, bai eta minaren eta beste sintoma fisiko, psikosozial eta espiritual batzuen identifikazio, balorazio eta tratamenduaren bidez ere.

d) Aurretiazko borondateen adierazpen-agiria: Biziazen gaineko aurretiazko borondateak egiteko eta informazioa eta agiri klinikoak eskuratzeko eskubideei buruzko azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legearen 54. artikuluan ezartzen denez, sendagile arduradunari zuzendutako agiri bat da, non pertsona adindun batek edo foru lege honi jarraituz gaitasuna aitortzen zaion adingabeko batek bere aurretiazko nahiak adierazten baititu, balizko jarduketa medikoei buruz, zenbait baldintzaren ondorioz pertsonalki haiek adierazi ezin dituen egoeran kontuan hartu beharrekoak; adierazpen hori baimen informatuaren bitartez egiten da, eta sendagile arduradunak eta egoera horretan hari laguntza ematen dion talde medikoak kontuan hartu beharrekoa izanen da.

e) Osasunaren alorreko interbentzioa: azaroaren 14ko 41/2002 Legearen 3. artikuluan ezarritakoaren arabera, helburu prebentibo, diagnostiko, terapeutiko, errehabilitaziozko edo ikerketazkoekin eginiko jarduera oro da.

f) Ahalegin terapeutikoa mugatzea: biziari eusteko neurri bat kentzea edo ez hartzea, gaixoa tra-

tatzen ari diren osasun arloko profesionalak uste dutelako haren pronostiko txarraren ondorioz, etorkizuneko bizi kantitateari eta kalitateari dagokionez, erabat hutsala dela, eta soilik balio duela hobetzeko arrazoizko aukerarik ez duen egoera klinikoa denboran luzatzeko.

g) Biziari eusteko neurria: pertsonaren bizi-konstanteak mantentzera bideraturiko osasun arloko interbentzioa, kontuan hartu gabe interbentzio horrek eragin terapeutikoa duen edo ez pertsonaren bizitza arriskuan jartzen duen oinarritzko gaixotasun edo prozesu biologikoarengan.

h) Mediku arduraduna: azaroaren 14ko 41/2002 Foru Legearen 3. artikuluan ezarritakoaren arabera, mediku arduraduna da "gaixoari edo erabiltzaileari buruzko informazioa eta haren osasun arloko laguntza koordinatzeko ardura duen profesionala. Bera izanen da solaskide nagusia gaixoaren arretari eta informazioari dagokionez laguntza-prozesu osoan, ezertan galarazi gabe laguntza-jardueretan parte hartzen duten beste profesional batzuen betebeharrak."

i) Setatze terapeutikoa: hiltzeko prozesuan dagoen pertsona bati erabilgarritasun klinikorik ez duten neurriak aplikatzen hastea edo jarraitzea; neurri horiek gaixoaren bizi kalitatea okertu dezakete, eta haren bizitza biologikoa luzatzeko besterik ez dute balio, hobera egiteko edo sendatzeko aukera errealik gabe; hori dela eta, neurri horiek mugatu egin daitezke.

j) Hiltzeko prozesuan dauden pertsonak: gaixotasun sendaezina eta itzulezina duten pertsonak, egoera terminalean edo hilzorian daudenak.

k) Ordezkarria: pertsona adinduna eta gaitasuna duena, eta beste baten ordezkarri gisa baimena ematen duena, horretarako izendatua izan ondoren aurretiazko borondateen adierazpen baten bidez, edo, halakorik izan ezean, arlo horretan indarrean dauden legezko xedapenei jarraikiz.

l) Sintoma immunea: tratamendu egokiari erantzuten ez diona eta, kontrolatu ahal izateko, gaixoaren konortea murriztea eskatzen duena.

m) Hilzorian egotea: heriotzaren aurreko fase graduala, ondoko adierazpen klinikoak dituen: hondatze fisiko larria, erabateko ahuldadea, kognitio- eta konorte arazoak, harremanak izateko eta jateko zailtasunak eta, azkenik, egun batzuetako bizi-itxaropena.

n) Izatezko ezgaitasun egoera: pertsonak, *de facto*, beren bizitza modu autonomoan gobernatzeko behar adina entendimendu eta borondatea falta duten egoera.

ñ) Egoera terminala: gaixotasun aurreratu, etengabeko, sendaezin eta itzulezin bat edukitzea, berariazko tratamenduari erantzuteko arrazoizko aukerarik gabe, bizi-pronostiko mugatuarekin eta sintoma bizi eta aldakorrekin; eta gaixotasun horrek eragin emozional handia izatea gaixoengan eta ahaideengan, eta, azkenean, eragin horren ondorioz, osasun arloko profesionalak askotan berariaz esku hartu behar izatea.

o) Sedazioa hiltzorian: sedazio aringarria, hiltzorian dagoen gaixo baten sufrimendu fisiko, psikologiko edo espiritual bizia arintzeko behar den graduan, aurretiazko baimenarekin, hain zuzen ere foru lege honetako 8. artikuluan ezarritako moduan, azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legean ezarritakoa ezertan kendu gabe.

p) Sedazio aringarria: botikak ematea, behar diren dosi eta konbinazioen arabera, gaixo baten kontzientzia gutxitzeko hiltzeko prozesuan, sintoma immune bat edo gehiago egoki arintze aldera, aurretiaz baimena eman ondoren, azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legean ezarritako moduan.

q) Bizi-testamentua: aurretiazko borondateen adierazpenaren sinonimo bat da.

r) Bizi-balioak: pertsona baten bizi-proiektuari zentzua ematen dioten balioen eta sinesmenen multzoa, pertsona horren erabakiak eta lehentasunak oinarritzen dituena gaixo eta hiltzeko prozesuan dagoenean.

II. TITULUA

Pertsonen eskubideak hiltzeko prozesuan

6. artikulua. Informazio klinikorako eskubidea

Azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legearen 42. eta 43. artikuluetan ezarritakoa ezertan kendu gabe, informazio klinikorako eskubidearen titularra hiltzeko prozesuan dagoen pertsona da. Informazioa emanen zaie, halaber, harekin arrazoi familiarren-gatik edo izatezko arrazoiengatik lotutako pertsonen, gaixoak horretarako baimena ematen badu, betiere 10. artikuluan ezarritakoa ezertan ere kendu gabe.

7. artikulua. Erabakiak hartzeko eta informazioan oinarrituriko baimena.

Azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legeko 49. artikuluan ezarritakoari jarraituko zaio.

8. artikulua. Interbentzio bat errefusatzeko eta erretiratzeko eskubidea.

1. Azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legeko 26. eta 53. artikuluetan ezarritakoari jarraituko zaio.

2. Sinatu ahal ez badu, haren ordezkari beste pertsona batek sinatuko du, zeina lekukoa izanen baita aurrez eskatuta, eta lekuko haren identifikazioa jasota geratuko da, bai eta baimen informatua atzera botatzen duen pertsonak ezin sinatzeko arrazoiak ere. Hori guztia idatziz jaso beharko da historia klinikoan.

3. Nolanahi ere, osasun agintariak, osasun administrazioak eta profesional medikoek uneoro zainduko dute gaixo guztiek, beren inguruabarrak gorabehera, beren duintasunaren arabera gutxieneko zainketa jaso ditzaten, *lex artis* delakoari jarraituz.

9. artikulua. Aurretiazko borondateen adierazpena egiteko eskubidea.

1. Pertsona orok eskubidea du aurretiazko borondateen adierazpena egiteko, azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legean eta aplikatzekoak diren gainerako arauetan ezarritako baldintzetan.

2. Behin aurretiazko borondateen adierazpena egin ondoren, hori historia klinikoan –ospitalekoan nahiz pertsonaren oinarrituko osasun laguntzakoan– jasoko da, erregelamendu bidez ezartzen den moduan.

3. Halaber, Nafarroako Aurretiazko Borondateen Erregistroan jasotako aurretiazko borondateen adierazpena aurretiazko jarraibideen erregistro nazionalan sartuko da, 1214/2007 Errege Dekretuan ezarritako moduan.

10. artikulua. Aurretiazko borondateen adierazpenean izendatutako ordezkaria.

1. Aurretiazko borondateen adierazpenean ordezkari bat izendatzen denean, ordezkari horrek beti jardunen du ordezkariaren duen pertsonarentzat onurarik eta errespeturik handiena bilatzeko moduan. Nolanahi ere, zainduko du adierazpenean jasotako egoera klinikoetan, ordezkariak ezarritako jarraibideak betetzen direla.

2. Agirian berariaz jaso gabeko egoera klinikoei buruzko erabakietan, ordezkariak kontuan hartuko ditu bai adierazpenean jasotako bizi-balioak edo -aukerak, bai ustez kasuko pertsonak izanen zuzen borondatea, baldin eta une horretan gaitasuna izan bazuen.

3. Interesdunak ordezkariaren eginkizunak mugatu edo zabaldu ahalko ditu, eta ordezkariak haiek bete egin beharko ditu.

11. artikulua. Ezgaitasun egoeretan dauden pertsonen informaziorako, erabakiak hartzeko eta informazioan oinarrituriko baimenerako duten eskubidea.

1. Aurreko 6. eta 7. artikuluen esparruan, laguntza emateaz arduratzen den sendagilearen iritziz

pertsona bat, izatez, ezgaitasun egoera batean dagoenean, bai informazioa jasotzea bai informazioan oinarrituriko baimena ematea honako pertsona hauen bitartez gauzatuko dira, hemen ezartzen den hurrenkeran: aurretiatzko borondateen adierazpen-agirian xede horretarako izendatutako pertsona, ezkontideak edo hari afektibotasun-harreman batez loturiko pertsona, maila hurbileneko ahaideek eta gradu beraren barrenean zaharrena edo, azken kasuan, agintari judizialek erabakitzen dutena.

2. Judizialki ezgaitutako pertsonen kasuan, ezgaitzeari buruzko epaian ezarritakoari begiratuko zaio, salbu eta hartan berariazko inongo debeku edo mugarik ez dagoenean informazioa jasotzeari buruz edo informazioan oinarrituriko baimena emateari buruz; izan ere, egoera horretan, sendagile arduradunak baloratuko du izatez pertsona horiek zer gaitasun duten, 20. artikuluan ezarritako moduan.

3. Ezgaitasun egoera ez da oztopoa izanen artatutako pertsonen informazioa emateko edo erabakiak hartzeko prozesuan parte har dezaten, daukaten bereizmen graduaren arabera egokia den moduan.

4. Ezgaitasun egoeran dauden pertsonen beren eskubideez baliatu ahal izateko, beti haien onurarik handiena eta haien duintasunarekiko errespetua bilatuko dira. Gaixoaren borondatea interpretatzeko kontuan hartuko dira bai haren nahiak, aurretiatz adierazitakoak, bai orain gaitasun egoeran egonen balitz ustez adieraziko lituzkeenak ere.

12. artikulua. Adingabeen eskubideak.

Azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legean ezarritakoa ezertan kendu gabe, adingabe emantzipatuek edo hamasei urte bete dituztenek beren kabuz emanen dute baimena, baina, kasua denean, haien gurasoei edo legezko ordezkariari informazioa emanen zaie eta haien iritzia kontuan hartuko da amaieran erabaki bat hartzeko. Gatazkarik izanez gero, adingabearen iritzia emanen zaio lehentasuna, azaroaren 14ko 41/2002 Legeko 9.3.c) artikuluan ezarritakoari jarraituz. Halaber, adingabe emantzipatuek edo hamasei urte betetik dituztenek eskubidea izanen dute informazioan oinarrituriko baimena ezeztatzeko eta osasun arloko profesionalak proposaturiko interbentzioa errefusatzeko, foru lege honetako 8. artikuluan aurreikusitako moduan.

13. artikulua. Pertsonen zainketa aringarri integralak jasotzeko eta haiek hartzeko helbidea hautatzeko daukaten eskubidea.

1. Egoera terminalean edo hiltzerian dauden pertsona guztiek eskubidea dute kalitatezko zainketa aringarri integralak jasotzeko.

2. Kontraindikaturak ez dagoenean, hiltzeko prozesuan dauden pertsonen eskubidea dute behar dituzten zainketa aringarriak eman diezazkieten Nafarroako Foru Komunitateko lurraldean izendatzen duten helbidean, beren premia kliniko eta sozialetarako eta helbidearen ezaugarrietarako egokiak diren baldintzetan.

14. artikulua. Pertsonen sufrimendua (mina eta bestelako sintomak) arintzeko duten eskubidea.

Pertsonen eskubidea dute laguntza egokia hartzeko, min fisikoari aurrea hartzeko eta hura arintzeko, horren barne sedazioa dela, baldin eta sintoma berariazko tratamenduaren eragina baldin bada.

15. artikulua. Intimitate pertsonal eta familiarerako eta konfidentzialtasunerako eskubidea.

Azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legean ezarritakoa ezertan kendu gabe, hiltzeko prozesuaren aurrean, gaixoen eskubidea dute beren intimitate pertsonala eta familiarra zain dakien eta osasun laguntzarekin loturiko datu guztiak babestuta edukitzeko.

III. TITULUA

Hiltzeko prozesuan dauden gaixoen laguntza ematen dieten profesionalak

16. artikulua. Informazio klinikoaren inguruko betebeharrak.

Azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legeko 76.2 eta 76.4 artikuluetan ezarritakoari jarraituko zaio.

17. artikulua. Erabaki klinikoak hartzearen inguruko betebeharrak.

1. Sendagile arduradunak, pertsona batentzako hiltzeko prozesuan osasun arloko interbentzio bat proposatu aurretik, segurtatu beharko du interbentzio hori klinikoki indikatua dela, eta horri buruzko bere ebazpen klinikoak egin beharko du, honakoetan oinarrituta: eskuaren dagoen ebidentzia zientifikoan, daukan esperientzian eta ukituta dagoen pertsonaren egoera klinikoan, larritasunean eta pronostikoan. Ebazpen profesional horren ondorioa baldin bada osasun arloko interbentzio bat dela indikatuta dagoena, interesdunaren baimen libre eta borondatezkoa eskatuko da; izan ere, kasuko pertsonak aukera izanen du proposatutako interbentzioa onartzeko, eskaintzen zaizkion aukera klinikoan artean libreki hautatzeko edo interbentzio horri ezezkua emateko, profesionalaren eta gaixoaren arteko komunikazio egokiko prozesu batean, hain zuzen ere foru lege honetan eta azaroaren 14ko 41/2002 Legean ezarritako moduan.

2. Azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legean ezarritakoa ezertan kendu gabe, laguntzan inplikaturik dauden osasun arloko profesional guztiek pertsonen balioak, sinesmenak eta lehentasunak errespetatu beharko dituzte erabaki klinikoak hartzerakoan, lege honetan eta azaroaren 14ko 41/2002 Legean ezarritako moduan. Nolanahi ere, ez dituzte inposatuko beren sinesmen eta konbikzio pertsonal, erlijioso edo filosofikoetan oinarrituriko jarduerari irizpideak.

18. artikulua. Aurretiazko borondateen adierazpena dela-eta bete beharrekoak.

1. Osasun arloko profesional guztiek, harreman klinikoaren uneren batean, informazioa eman beharko dute aurretiazko borondateen adierazpena egiteko eskubideari buruz.

2. Gaixoei hiltzeko prozesuan laguntza ematen dieten osasun arloko profesionalak nahitaez galdetu behar diete ea aurretiazko borondateen adierazpena egina duten, eta, baiezkoan, hura kontsultatuko dute.

3. Artatutako pertsona izatezko ezgaitasun egoeran baldin badago, profesionalak nahitaez zuzenean kontsultatuko du aurretiazko borondateen adierazpena.

4. Osasun arloko profesionalak aurretiazko borondateen adierazpenean jasotako balio eta jarraibideak errespetatu beharko dituzte, foru lege honetan eta azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legean eta haiek garatzeko arauetan ezarritako moduan.

19. artikulua. Izatezko ezgaitasun-egoeran egon daitezkeen pertsonetikiko betebeharrak.

1. Sendagile arduraduna izan beharko da baloratuko duena ea artatutako pertsona izatezko ezgaitasun egoeran dagoen, eta egoera horrek bere kabuz erabakiak hartzea eragozten ote dion. Balorazio hori behar den bezala jaso beharko da historia klinikoan. Izatezko ezgaitasun egoera bat ezartzeko, klinikoki komenigarritzat jotzen diren faktoreak ebaluatuko dira; honakoak, besteak beste:

a) Ematen zaion informazioa ulertzeko zailtasunik ote duen.

b) Erabakiak hartzeko prozesuan informazio hori modu okerrean barneratzen ote duen.

c) Erabakiak hartzeko prozesuan informazioa modu logikoan erabiltzen ote duen.

d) Egon litezkeen aukeren balizko ondorioak atzematerakoan huts egiten ote duen.

e) Amaieran erabaki bat hartzea edo hura komunikatzea lortzen ote duen.

2. Irizpide horiek baloratzeko, gaixoei arreta ematen zuzenean inplikaturiko beste profesional batzuen iritzia eskatu beharko da. Halaber, ahai-deei eta maite diren pertsoneri kontsultatu ahalko zaie, ahal den informaziorik onena lortzeko.

3. Behin izatezko ezgaitasun egoera dagoela ezarrita, sendagile arduradunak historia klinikoan jaso beharko ditu pertsona ezgaituaren ordeztu behar duen pertsonaren datuak, betiere foru lege honetako 10. artikuluan zehaztutakoari jarraituz.

20. artikulua. Ahalegin terapeutikoa mugatzearekin lotutako betebeharrak.

1. Gaixo bakoitzaren ardura duen sendagileak, praktika kliniko egokiaz baliatuta, egoera klinikoak hala eskatzen badu, ahalegin terapeutikoa mugatuko du eta saihestuko du setatze terapeutikoa. Mugatzearen justifikazio hori gaixoaren historia klinikoan jasoko da.

2. Mugatze horrek eskatuko du, gaixoa zaintzeko ardura duen erizainaren irizpide profesionala entzun ondoren, gutxienez ere gaixoari osasun arreta ematen parte hartzen ari diren osasun arloko beste bi profesional erabaki berekoak izatea. Profesional horien identitatea eta haien iritzia historia klinikoan jasoko da.

3. Edonola ere, sendagile arduradunak eta gaixoak artatzen dituzten gainontzeko osasun arloko langileek haren zainketa eta erosotasun egokiak bermatzeko behar diren osasun arloko interbenzio guztiak eskaini beharko dizkiote.

IV. TITULUA

Zentro eta erakunde sanitarioek eta soziosanitarioek emanen dituzten bermeak

21. artikulua. Artatutako pertsonen eskubideak bermatzea.

1. Nafarroako administrazio publikoek eta 3. artikuluan jasotako erakundeek bermatu beharko dute foru lege honetako I. tituluan ezarritako eskubideak betetzen direla.

2. Pertsoneri zuzeneko arreta emateko ardura duten erakunde sanitarioek eta soziosanitarioek behar diren bitartekoak jarri beharko dituzte pertsona horien eskubideak ez daitezkeen inoiz ere murrizturik egon, ezta profesionalak ezezkoa ematen duenean edo falta denean edo beste edozein arrazoi dagoenean ere.

22. artikulua. Gaixoei laguntzea.

1. Osasun arloko zentro eta erakundeek uneoro bideratuko dute eta bermatuko dute ahaideen laguntza hiltzeko prozesuan, eta laguntza hori

koordinatuko dute gaixoari kalitatezko laguntza eskaintzeko behar diren laguntza-neurriekin, bereziki bizitzaren amaierako fasean.

2. Artatutako pertsonak, haien ordezkariak edo haien ahaide eta hurbilekoak eskatuta, osasun zentro eta erakundeak, haien konbikzio eta sinesmenen arabera laguntza espiritualak eman dezaketen sarbidea erraztuko dute, eta begiratuko dute pertsona horiek, nolana ere, ez dituztela oztopatzen osasun taldearen jarduketak.

23. artikulua. Gaixoak artatzeko laguntza.

1. Zentro eta erakunde sanitarioek eta soziosanitarioek egoera terminalean dauden gaixoei laguntza profesional egokia ziurtatuko diete, zainketa aringarrietan haiei laguntza integrala, banakatu eta jarraitu emate aldera, bai gaixoaren etxean, bai osasun zentroan. Horretarako, behar diren tresnak ezarriko dituzte laguntzaren jarraitutasuna eta bestelako baliabideekiko koordinazioa ziurtatze aldera.

2. Laguntza profesional honek honakoak hartuko ditu bere baitan: egoera terminalean dauden gaixoen identifikazioa; haien premien balorazio integrala eta zainketarako plan baten ezarpena; sintoma fisiko eta psikikoen balorazioa eta kontrola; minaren eta gainerako sintomen tratamendu farmakologikoaren eta ez farmakologikoaren indikazioa; gaixoarentzako informazioa eta laguntza prozesuaren fase desberdinetan eta erabakiak hartzerakoan; eta gaixoarekin zerikusia duten pertsonentzako informazioa, aholku sanitarioa, aholkularitza eta laguntza. Beharrezkoa den egoeretan, eta batez ere kasu zailetan, osasun-laguntzako edo/eta laguntza sozialeko nahiz zerbitzu espezializatuak egituren bitartezko arreta erraztuko da, bai kontsultetan, bai gaixoaren etxean edo gaixoa ospitaleratuz, kasu bada.

24. artikulua. Familiari eta zaintzaileei laguntza ematea.

1. Zentro eta erakunde sanitarioek eta soziosanitarioek bermatuko dute bai gaixoaren etxean, bai zentro sozio-sanitarioetan, hiltzeko prozesuan dagoen gaixoaren pertsona zaintzaileei eta familiei babes eta laguntza ematea, haren laguntza eta zainketak errazteko, eta konfiantzazko giroa erraztuko du, emozioak intimitate giroan adierazi ahal izan dezan eta familiak amore eman dezan ekiditeko.

2. Zentro eta erakunde sanitarioek eta soziosanitarioek laguntza integrala bermatuko du ahaideen eta zaintzaileen doluan, eta neurriak sustatuko dituzte lagun maitearen heriotza onartzeko eta dolu zailak ekiditeko.

25. artikulua. Aholku espezializatua zainketa aringarriari eta aurretiazko borondateei buruz.

1. Hiltzeko prozesuan dagoen pertsonari bere osasun egoerari buruzko eta bere prozesuan zehar jasoko dituen zainketa aringarriari buruzko informazioa bermatuko zaio, betiere bere premien eta lehentasunen arabera.

2. Herritarrari bermatuko zaio, eskatzen duen laguntza mailan, garrantzizko informazio klinikoa izatea, nahi baldin badu bere iritziak eta jarraibideak adierazi ahal ditzan aurretiazko borondateen bitartez.

26. artikulua. Hiltzeko prozesuan dauden pertsonak banakako gelan egotea.

Azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legeko 26.6 artikuluan ezarritakoari jarraituko zaio.

27. artikulua. Osasun laguntzaren etika batzordeak

1. Osasun zentro edo erakunde guztiek sarbidea edo, kasu bada, lotura izanen dute osasun laguntzaren etika batzorde batekin. Batzorde horrek aholkua emateko eginkizunak izanen ditu gatazka etikoak planteatzen diren erabaki klinikoetan kasuan.

2. Komiteek aztertu, aholku eman eta erraztu ahalko dute erabaki klinikoak hartzeko prozesua, aukera edo konponbide etikoak proposatuz hiltzeko prozesuan profesionalen, herritarren eta erakundeen artean sor daitezkeen gatazketan. Inolaz ere ez dituzte ordeztuko osasun arloko langileak, erakundeak edo gaixoei edo haien ordezkariak daukaten erantzukizuna.

3. Osasun laguntzaren etika batzordeetako kideek nahitaz isilekotasuna gorde beharko dute deliberazioen edukiaren inguruan, eta batzordeko kide gisa osasun arloko langileei, gaixoei edo haien ahaide eta hurbilekoei buruz ezagutu dituzten datuen konfidentzialtasuna babestu beharko dute.

4. Batzordeen osaketa, funtzionamendu-tresnak eta kreditatze prozesuak abuztuaren 24ko 435/2001 Foru Aginduan eta haren ondorengo arauetan ezarritakoa izanen da.

V. TITULUA

Arau-hauste eta zehapenak

28. artikulua. Arau-hausteak eta zehapenak.

Oro har, arau-hauste arinen, arau-hauste oso larrien eta zehapenen kasuan, 17/2010 Foru Legan ezarritakoari jarraituko zaio.

17/2010 Foru Legean ezarritakoaz gain, ondo-koak joko dira arau-hauste larritzat:

a) Datu klinikoak edo aurretiazko borondateei buruzkoak betetzeko arauak ez betetzea, azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legearen 54.3 artikuluan ezarritako baldintzetan.

b) Ahaideen laguntza eragozte, salbu eta hori justifikatzen duten inguruabar klinikoak daudenean.

29. artikulua. Eskumena.

Zehapen ahalmenaz baliatzea azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legearen 85. artikuluan ezarritako organo zehatzaile eskudunei egokituko zaie.

Lehenengo xedapen gehigarria. Azterlana.

Osasun Departamentuak, urtebeteko epean, azterlan bat eginen du foru lege honetan ezarritakoaren betetze-mailari buruz eta, bereziki, Nafarroako herritarrek hura dela eta erakusten duten gogobetetze mailari buruz. Azterlana bi urtez behin gaurkotuko da, foru lege honen aplikazioa eta eraginak erregulartasunez ebaluatu ahal izateko.

Bigarren xedapen gehigarria. Legea zabal-tzea.

Osasun Departamentuak, lege honek indarra hartu eta gehienez ere bi hileko epean, behar diren tresnak ezarriko ditu foru lege honi ahal den zabalpen handiena emateko profesionalen artean eta, oro har, herritarren artean.

Hirugarren xedapen gehigarria. Zainketa aringarriak.

Osasun Departamentuak eta haren erakunde autonomo Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak, zainketa aringarriak direla-eta foru lege honetan ezarritakoa hobeki betetze aldera, behar diren neurriak sustatuko dituzte Nafarroako Osasun Sistema Publikoan zainketa aringarrien unitateen eta euskarri-ekipoen kopuru eta dotazio ego-kiak egon daitezen, eta ekitatea bermatuko du herritarrek haietarako sarbidea izatearen arloan, edozein dela ere herritar horien bizitokia.

Laugarren xedapen gehigarria. Aurretiazko borondateen adierazpenak

Osasun Departamentuak osasunaren arloko profesionalen artean eta herritarren artean modu aktiboan sustatuko du aurretiazko borondateen adierazpenak egin daitezen. Horretarako, prestakuntza ikastaroak, informazio kanpainak, protoko-

loak eta egokitzeak jotzen diren gainerako bitartekoak erabiliko dira.

Bosgarren xedapen gehigarria. Aurretiazko Borondateen Erregistroa historia kliniko informatizatuan sartzeari.

Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak bidea emanen du bi hileko epean Nafarroan dauden aurretiazko borondateen adierazpen guztiak zuzenean eta modu arinean kontsultatu ahal izan daitezen historia kliniko informatizatuaren bitartez, bai osasun etxeetan, bai ospitaleetan ere, betiere datu horiei buruz behar den konfidentzialtasuna gordez.

Seigarren xedapen gehigarria. Osasun laguntzaren etika batzordea

Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak, hiru hilabeteko epean, oinarrizko osasun laguntzaren arloko osasun laguntzaren etika batzordea sor dadin sustatuko du, oinarrizko osasun laguntzaren osasun arloko profesionaleri eta erabiltzaileei, eztabaida eta gatazka eragiten dituzten gai etikoetan, aholkua eta laguntza bermatzeko, betiere ezertan kendu gabe Osasun laguntzako etika batzordeen sorrera eta kreditatzea arautzen dituen abuztuaren 24ko 435/2001 Foru Aginduan ezarritakoa.

Xedapen iragankor bakarra. Aurretiazko borondateen erregistroa kontsultatzea.

Aurretiazko borondateen adierazpenaren edukia historia klinikoan sartzen ez den bitartean, foru lege honetako 9.2 artikuluan aurreikusitakoaren arabera, hiltzeko prozesuan dauden gaixoen arduraren osasun arloko profesionalak aurretiazko borondateen erregistroa kontsultatu beharko dute.

Xedapen indargabetzailea. Arauen indargabetzea.

Foru lege honetan xedatutakoari aurka egiten dioten maila bereko edo txikiagoko xedapen guztiak indarrak gabe geratu dira.

Azken xedapenetan lehena. Erregelamendu bidezko garapena.

Nafarroako Gobernuari ahalmena ematen zaio foru lege hau aplikatu eta garatzeak eskatzen dituen erregelamendu mailako xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedapenetan bigarrena. Indarra hartzea.

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hiru hilabetera hartuko du indarra.

E saila:
JABELDURAK, MOZIOAK ETA ADIERAZPEN POLITIKOAK

Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da museo-eremu txikiei finantziario egokia eman diezaien.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuko Osoko Bilkurak, 2011ko martxoaren 17an egindako bileran, ondoko erabakia onetsi zuen: "Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da museo-eremu txikiei finantziario egokia eman diezaien"

Legebiltzarreko Erregelamenduko 113. artikuluan ezarritakoa betez, aipatu erabakia Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut.

Iruñean, 2011ko martxoaren 18an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da museo-eremu txikiei finantziario egokia eman diezaien

1. Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernua premiatzen du museo-eremu txikiei finantza-

keta egokia eman diezaien, beste museo batzuek duten bezala (Nafarroako Museoa, Karlismoaren Museoa, Jorge Oteiza Fundazio Museoa, Uharteko Arte Garaikidearen Zentroa...).

2. Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernua premiatzen du Nafarroako Gobernuren laguntzak jasotzeko aukera eman diezaien museo edo bilduma museografiko iraunkor gisa har daitezkeen eskatzeko izapidea egiten ari diren museo-eremuei.

3. Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernua premiatzen du museo-eremu bat behin-behineko museo edo bilduma iraunkor gisa hartzeko bost urteko epea, zeinean legearekiko gabeziak zuzendu behar baitira, luza dezan.

4. Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernua premiatzen du museo-eremu txikiak hartzen dituzten eraikinak azter ditzan eta irisgarritasunaren eta segurtasunaren arloko legedira egokitzen lagun diezaien, kasuan-kasuan irtenbide bideragarriak emanaz.

Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da ikastetxeetan diharduten zaintzaileen lanaren hezkuntza-alderdia kontuan hartu eta C mailan sar ditzan.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuko Osoko Bilkurak, 2011ko martxoaren 17an egindako bileran, ondoko erabakia onetsi zuen: “Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da ikastetxeetan diharduten zaintzaileen lanaren hezkuntza-alderdia kontuan hartu eta C mailan sar ditzan”

Legebiltzarreko Erregelamenduko 113. artikuluan ezarritakoa betez, aipatu erabakia Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut.

Iruñean, 2011ko martxoaren 18an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da ikastetxeetan diharduten zaintzaileen lanaren hezkuntza-alderdia kontuan hartu eta C mailan sar ditzan

1. Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernua premiatzen du ikastetxeetan lanean ari diren zaintzaileen lanpostuak Hezkuntza Departamen-

tuari atxiki diezazkion, eta ez, gaur egun gertatzen den bezala, Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentuari, lanpostu horien hezkuntza-alderdi nabarmena kontuan hartuta.

2. Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernua premiatzen du kontrataziorako irizpide garbiak presta eta argitara ditzan, halako moduan non esleipen-prozesua gardena izanen baita, eta lan-zerrendak publikoak eta lanpostu horietarako izangaiantzat ezagunak izanen baitira.

3. Nafarroako Parlamentuak Hezkuntza Departamentua premiatzen du zaintzaileei aukera eman diezaien Irakasleen Prestakuntzarako Urteko Planeko prestakuntza jasotzeko, haien prestakuntza etengabea ziurtatuz hartara.

4. Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernua premiatzen du lanpostu horietarako sarbidea oposizio-lehiaketa bidez egitera, hartara esperimentzia eta merezimenduak balioetsiz.

Halaber, Nafarroako Gobernua premiatzen du, behin-behineko langile irakasleekin egiten duen bezala, ekainean lanpostu-hautaketarako lehiaketatxo bat egin dezan.

Erabakia. Horren bidez, errefusatzen da osasun sisteman kopagoa ezartzea eta Nafarroako Gobernuari exijitzen zaio osasunaren arloko gastua presaz azter dezan.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuko Osoko Bilkurak, 2011ko martxoaren 17an egindako bileran, ondoko erabakia onetsi zuen: “Erabakia. Horren bidez, errefusatzen da osasun sisteman kopagoa ezartzea eta Nafarroako Gobernuari exijitzen zaio osasunaren arloko gastua presaz azter dezan”

Legebiltzarreko Erregelamenduko 113. artikuluan ezarritakoa betez, aipatu erabakia Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut.

Iruñean, 2011ko martxoaren 18an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Erabakia. Horren bidez, errefusatzeko da osasun sisteman kopagoa ezartzea eta Nafarroako Gobernuari exijitzen baitzaio osasunaren arloko gastua presaz azter dezan

1. Nafarroako Parlamentuak errefusatzeko du, osasun-sistemaren kopagoa ezar dadila, herritarrei beste zama ekonomiko bat jarri nahi dien neu-

rrian, eta Nafarroako Gobernuari exijitzen dio lehenbailehen berrikus dezan osasun arloko gastuaren kudeaketa, efizientzia eta kalitate irizpideak baliatuta, bai gaixoei bai profesionaleri begira.

2. Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernuari premyatzeko du Lurralde arteko Kontseiluan kopagoaren kontrako jarrera defenda dezan eta osasun sistemaren iraunkortasuna bermatzeko neurriak eta azpiegiturazko erreformak babes ditzan.

Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premyatzeko da Iberdrolako akzioetan duen partaidetza sal dezan.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuko Osoko Bilkurak, 2011ko martxoaren 17an egindako bileran, ondoko erabakia onetsi zuen: "Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premyatzeko da Iberdrolako akzioetan duen partaidetza sal dezan."

Legebiltzarreko Erregelamenduko 113. artikuluan ezarritakoa betez, aipatu erabakia Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut.

Iruñean, 2011ko martxoaren 18an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premyatzeko da Iberdrolako akzioetan duen partaidetza sal dezan

Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernuari premyatzeko du Iberdrola enpresan dituen akzioak sal ditzan, salmenta horren bidez lortzen diren funtsak ekoizpen inbertsio estrategikoetara zuzendutako inbertsio publikoa finantzatzera bideratzeko. Hori guztia, 2008ko otsailaren 17ko Osoko Bilkuran onetsitako erabakiarekin bat etorritik.

I saila:
PLANAK, KOMUNIKAZIOAK ETA PROGRAMAK

Nafarroako Klima Aldaketaren aurkako 2010-2020 Estrategia.

OSOKO BILKURAN ERRETIRATUA

Legebiltzarreko Osoko Bilkurak, 2011ko martxoaren 17an egindako bileran, erabaki zuen adieraztea jakinaren ganean dagoela Nafarroako Gobernuak aurkezturiko Nafarroako Klima Aldaketaren aurkako 2010-2020 Estrategia erretiratu izanari dagokionez.

Estrategia hori 2011ko martxoaren 25eko 29. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Iruñean, 2011ko martxoaren 18an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda